

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aylin NAZLIAKA
Ankara Milletvekili

Hava kirliliği sorunu Ankara'da her kış yeniden gündeme gelmektedir. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde yoğunlaşan kirlilik, Altındağ, Mamak, Keçiören, Sincan gibi ilçelerimizde yoğun olarak hissedilmekte, Ulus, Cebeci ve Sıhhiye gibi semtlerde ise vatandaşın genzini yakacak boyutlara ulaşmaktadır. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde kömür kokusu Altında, Keçiören, Pursaklar, Sincan, Mamak gibi ilçelerimizde yoğun olarak hissedilmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının resmi ölçüm istasyonlarının verilerine göre Ankara'da hava kirliliği sınırı defalarca aşılmakta ve kirlilik yıl boyu sürmektedir.

Ankara'nın 2015 yılının hava kalitesi karnesine göre:

- 1- Partikül Madde 10 (PM10) kirleticisine ait sınır değer (100 µg/m3) 2015 yılında tam **344 defa aşılmıştır.**
- 2- Partikül Madde 10 (PM10) kirleticisine ait uyarı eşiği (260 µg/m3) 2015 yılında tam 6 defa aşılmıştır.
- 3- Temmuz ve Ağustos ayları hariç bütün aylarda hava kirliliği yaşanmıştır.
- 4- 2015'te en fazla kirlilik Aralık ayında yaşanmıştır. Sınır değer Aralık 2015'te 122 defa aşılmıştır.
- 5- Ankara'nın havası en kirli olan semti Kayaş'tır. Kayaş'ı Cebeci ve Sıhhiye izlemektedir.

Ankara'nın 2014 yılı hava kalitesi karnesine göre:

- 1- Partikül Madde 10 (PM10) kirleticisine ait sınır değer (100 µg/m3) 2014 yılında tam **389 defa aşılmıştır.**
- 2- Partikül Madde 10 (PM10) kirleticisine ait uyarı eşiği (260 µg/m3) 2014 yılında tam 8 defa aşılmıştır.
- 3- Mayıs ayı hariç bütün aylarda hava kirliliği yaşanmıştır.
- 4- 2014'te en fazla kirlilik Ocak ayında yaşanmıştır. Sınır değer Ocak 2014'te 103 defa aşılmıştır.
- 5- Ankara'nın havası en kirli olan semti Cebeci'dir. Cebeci'yi Sıhhiye izlemektedir.

Ankara'nın 2013 yılı hava kalitesi karnesine göre;

- 1- 2013 yılı boyunca en yüksek PM10 kirliliği Ankara-Sıhhiye istasyonunda ölçülmüştür. Türkiye'de yıl boyunca havası en kirli olan nokta burasıdır.

- 2- Aynı şekilde Ankara-Demetevler de **Türkiye’de en yüksek kirliliğin ölçüldüğü ilk on istasyon arasındadır.**
- 3- PM10 kirleticisine ait kısa vadeli sınır değeri 2013 yılı içinde Ankara’da toplam **683 kez aşılmıştır.**
- 4- PM10 kirleticisine ait uyarı eşiği 8 kez aşılmıştır.

Bilindiği gibi PM10 kirleticisi, solunum yolu ile akciğere kadar ulaşır, akciğerlerde kanın içindeki karbondioksitin oksijene dönüşümünü yavaşlatır. Bu da nefes darlığına neden olur. Bu durumda oksijen kaybının giderilebilmesi için kalbin daha fazla çalışması gerektiği için kalp üzerinde ciddi bir baskı oluşturur. Bir yaştan altındaki bebeklerde solunuma ait ölüm risklerini artırır. Çocuklarda astım ve bronşite neden olur.

PM10 kirleticisinin fiziksel yapısı ve kimyasal bileşimi sağlık açısından oldukça önemlidir. Cıva, kurşun, kadmiyum gibi ağır metaller içeren partikül madde kirleticileri sağlık açısından çok zararlıdır. Kanseri yapıcı kalıcı organik kimyasalları (PAH, dioksin, furan gibi) içeren partikül madde kirleticileri sağlık açısından çok tehlikelidir. Birçok farklı bileşenden oluşmuş olan PM10 kirleticisi akciğerdeki nemle bileşerek aside dönüşebilir. Duman bileşenlerinde bulunan çinko amonyum sülfat, akciğerde sülfürik aside dönüşür. Kurum, uçucu kül, benzin ve dizel egzoz partikül kirleticileri, benzo(a)piren gibi, kanseri yapıcı kirleticiler içerdiklerinden bu kirleticilerin uzun süreli solunması durumunda kanseri yaptığı bilinmektedir.

Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği kirlilikle ilgili önlemlerin ne zaman ve kimin tarafından alınacağını şöyle belirtmektedir: "Hava kirlenmesinin uyarı eşikleri seviyelerine ulaştığı yerlerde bölgesel özelliklere bağlı olarak uygulanacak önlemler, valilik tarafından belirlenir." Buna göre; Ankara Valiliği Ankara’daki hava kirliliğinin halk sağlığı üzerindeki etkilerini ve hassas nüfus gruplarının alacağı önlemleri açıklamalıdır.

Ankara doğalgazı en pahalı kullanan illerin başında gelmektedir. Kömür yardımı yerine doğalgaz yardımı yapılması, kente hava akımı sağlayan koridorları kapatan yüksek katlı binaların inşa edilmemesi, doğalgaz fiyatlarının kış aylarında düşürülmesi, toplu taşıma ücretlerinin düşürülerek trafiğe çıkan araç sayısının azaltılması akla gelen önlemlerden bazılarıdır.

Bu bağlamda;

- 1- 2016 yılında Ankara’da PM10 kirleticisine ait kısa vadeli sınır değeri ve uyarı eşiği kaç kez aşılmıştır? Bu kirlilik hangi bölgelerde görülmüştür?
- 2- Ankara Büyükşehir Belediyesi 2013, 2014 ve 2015 yıllarında hava kirliliği nedeniyle kaç kez uyarılmıştır? Bu uyarılar hangi tarihte ve hangi kurumlar tarafından yapılmıştır?
- 3- Ankara’da hava kirliliğinin boyutlarını Çevre ve Şehircilik Bakanlığı verileri ortaya koymaktadır. 2013-2015 döneminde, "Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği" gereğince Ankara’da yaşayan hassas nüfus grupları hava kirliliği nedeniyle almaları gereken önlemler için kaç kez uyarılmıştır? Bu uyarılar hangi tarihlerde yapılmıştır? Uyarı yapılmadıysa yönetmeliğe uymayan idareciler hakkında açılan soruşturma var mıdır?

- 4- 2015 ve 2016 yıllarında vatandaşa fatura edildiği tarife üzerinden doğalgazın illere göre fiyatı ne olmuştur? Fiyat farklılıkları incelendiğinde Ankara kaçınıcı sırada yer almaktadır?
- 5- 2016 yılında Ankara'da yardım olarak dağıtılan kömür miktarı ve toplam değeri nedir? Bu kömürlerin ne kadarı Ankara merkezde dağıtılmıştır. Bu yardımlar neden doğalgaz yardımı olarak vatandaşa verilmemektedir?
- 6- Ankara'da yardım olarak dağıtılan kömürler hangi firmalardan alınmıştır? Bu kömür alımlarında bazı firmalara milyonlarca liralık rant sağlandığı iddiası doğru mudur?
- 7- Ankara'nın merkez ilçelerinde toplam konut ve işyeri sayısı nedir? İlçelere göre dağılımı nedir? Bunların kaçında doğalgaz tesisatı bulunmaktadır? İlçelere göre dağılımı nedir?